

VPRAŠALNIK ZA KANDIDATKO ZA KOMISARKO**Roxana MÎNZATU****Izvršna podpredsednica za ljudi, spretnosti in pripravljenost****1. Splošna usposobljenost, evropska zavezanost in osebna neodvisnost**

Kateri vidiki vaših osebnih kvalifikacij in izkušenj so še posebej pomembni za prevzem komisarske funkcije in promocijo splošnega evropskega interesa, zlasti na področju, za katero bi bili odgovorni? Kako boste prispevali k izvajanju političnih usmeritev Komisije? Kako nameravate uresničevati načelo enakosti spolov in v vse politike svojega resorja vključiti vidik spola? Kako boste poskrbeli za vključevanje mladih?

Kako lahko Parlamentu jamčite svojo neodvisnost in kaj boste storili, da vaše pretekle, sedanje in prihodnje dejavnosti ne bodo zbujale dvoma o opravljanju vaših nalog v Komisiji?

Obljuba naše zgodovinsko edinstvene Evropske unije sta mir in blaginja, ki temeljita na močni kombinaciji konkurenčnosti in evropskega socialnega modela. Naša dolžnost je, da to obljubo spoštujemo.

Rojena sem bila v Romuniji v najtemnejšem obdobju komunistične diktature. Prvi pogumni javni pozivi k svobodi in socialni pravičnosti so se zgodili v mojem rojstnem mestu Braşov 15. novembra 1987. Ta upor je komunistični režim zatrl, vendar se je iskrica upanja ponovno prebudila decembra 1989 z romunsko revolucijo in postavila temelje za novo usmeritev moje države, v kateri je EU pomenila obljubo in sanje. To žrtvovanje ljudi za vrednote in pravice, ki so del DNK Evropske unije, kot so človekovo dostojanstvo, demokracija, svoboda, pravosodje in pravna država, je mene in mojo generacijo, ki je polno živela prelomne trenutke naše politične usode, vedno usmerjalo in navdihovalo. Tako Romunija kot EU sta v skoraj pol stoletja dosegli velik napredek. Bilo bi mi v čast sodelovati na naši nadaljnji poti.

Imam več kot dvajset let delovnih izkušenj na področju evropskih zadev. Delala sem na različnih ravneh: v okrožnem svetu, nacionalnem parlamentu in vladi ter Evropskem parlamentu. To mi je omogočilo globok vpogled v potencial EU in v to, kaj moramo storiti, da bi dosegli rezultate. V vlogi ministrice in državne sekretarke sem koordinirala romunske programe v okviru Evropskega socialnega sklada, izvajala politike in reforme, na primer sistemsko reformo javnega naročanja v Romuniji, ter zakonodajo in naložbe, ki so podprle najbolj ogrožene, invalide in njihovo vključevanje na trg dela ter prispevale k boljšemu življenju za vse. Svojo državo sem zastopala v Svetu. Naloge sem vedno opravljala s strastjo, prizadevnostjo, odgovornostjo in empatijo ter politiko postavljala v službo ljudi. Če bom potrjena, bom kot izvršna podpredsednica z enako strastjo in prizadevnostjo izvajala politične usmeritve, tako glede posebnih odgovornosti v mojem resorju kot v okviru širših usklajevalnih odgovornosti v vlogi izvršne podpredsednice.

Kot kandidatka za izvršno podpredsednico za ljudi, spretnosti in pripravljenost se čutim privilegirano, da so v središču mojega političnega delovanja ljudje ter njihove pravice in priložnosti. Na podlagi poslanice, ki jo je name naslovila novoizvoljena predsednica von der Leyen, nameravam s kolegi in kolegicami v kolegiju sodelovati pri uresničevanju ambiciozne agende. Potrebujemo močno socialno Evropo, ki se z zakonodajo, naložbami in usklajevanjem politik bori proti revščini, spodbuja blaginjo in zagotavlja pravičnost. Ne moremo si privoščiti, da bi pozabili na naše otroke, ki bodo nekoč gradili boljšo Evropo in v njej živeli, ali da bi sprejeli, da so prikrajšane skupine izključene iz naše družbe. Evropski steber socialnih pravic bo še naprej usmerjal naše ukrepe za krepitev socialne Evrope. Nov akcijski načrt, ki ga nameravam predlagati leta 2025, bo temeljil na obnovljenem dialogu ter sodelovanju z institucijami EU, državami članicami in socialnimi partnerji. Odpotovala bom v vsako državo članico, da nadaljujemo ta dialog in dosežemo močnejšo zavezo, ki bo temeljila na ukrepih. Poleg tega je moj cilj sklenitev novega pakta za socialni dialog, da se s prispevkom glavnih socialnih akterjev zagotovi nova energija za učinkovitejšo evropske politike.

Povečanje konkurenčnosti in produktivnosti mora biti tesno povezano z opolnomočenjem ljudi. Ta dopolnilni pristop je podlaga za močan socialni model. Obstoj modela trajnostne konkurenčnosti je možen samo s socialnimi pravicami in dostojnimi plačami. Unija spretnosti, čisti industrijski dogovor in evropski steber socialnih pravic so nepogrešljivi gradniki prihodnosti.

Za spopadanje s pomanjkanjem delovne sile je potreben dvojni pristop, ki temelji na zagotavljanju in prenosljivosti spretnosti. Prepričana sem, da so spretnosti socialna pravica, pri kateri se izobraževanje in usposabljanje za vse začne v otroštvu in nadaljuje skozi celotno delovno življenje ter ponuja priložnosti za uspešno življenje, pa tudi socialno in ekonomsko odpornost. Ključnega pomena je vlagati v ljudi prek podpore EU ter sodelovati z zasebnim sektorjem za okrepljeno zagotavljanje spretnosti. Poleg tega so potrebni tudi ukrepi za prenosljivost spretnosti. Brez oklevanja si bom prizadevala za ambiciozen pravni okvir v podporo vzajemnemu priznavanju in vsemu potrebnemu napredku pri drugih tekočih pogajanjih ter izvajanju pravnega reda na področju trga dela.

Naslednja Komisija bo Komisija naložb. To vključuje vlaganje v ljudi. Osredotočila se bom na izkoriščanje Evropskega socialnega sklada, programa Erasmus+ in Socialnega sklada za podnebje, da se uresničijo cilji evropskega stebra socialnih pravic, zagotovi pravični prehod ter izboljšajo naše spretnosti in konkurenčnost. Za to je ključno okrepiti povezave med naložbami in reformami, ki morajo biti usklajene s cilji in prednostnimi nalogami EU, da bi se osredotočili na področja, na katerih je ukrepanje EU najbolj potrebno.

Še posebej pomembna so splošna prizadevanja naslednje Komisije za zaščito demokracije in krepitev pravne države. Izboljšanje ravni izobrazbe, povečanje enakosti in krepitev socialnih pravic odločilno prispevajo h krepitvi demokratične odpornosti in podpore pravni državi v obdobju, ko se soočamo z avtoritarnimi grožnjami in zunanjim vmešavanjem.

Usmerjala bom tudi prizadevanja za spodbujanje integrirane kulture pripravljenosti, da se ljudem in celotni družbi pomaga pri prilagajanju na prihodnje izzive ter da se pripravimo na učinkovit in pravočasen odziv na morebitne nove grožnje.

Kot odločna podpornica pravic žensk sem ponosna, da sem del vodstvene ekipe evropskih institucij, in čutim posebno dolžnost, da se borim za enakost spolov kot ključno vrednoto ter omogočitevni dejavnik za demokratično življenje in boljše gospodarstvo. Zavežem se, da bom s svojimi dejanji pokazala, da lahko Unija z enakostjo in solidarnostjo raste in postane močnejša. V vseh svojih pobudah si bom prizadevala za opolnomočenje žensk in spodbujanje enakosti spolov. Pri tem bom tesno sodelovala s komisarjem oziroma komisarko za enakost ter celotnim komisarskim kolegijem. V prizadevanjih za doseg krovnih socialnih ciljev za leto 2030 v zvezi z evropskim stebrom socialnih pravic je moj cilj vsaj prepoloviti vrzel stopnje delovne aktivnosti med spoloma v primerjavi z letom 2019, izvajati nova barcelonska cilja glede vzgoje in varstva predšolskih otrok ter izboljšati usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, vključno z delom na daljavo.

Poleg tega je tudi čas, da EU utrdi zaupanje nove generacije. Veselim se letnega dialoga o mladinski politiki, ki ga bom začela v prvih stotih dneh mandata. Potrebujemo prožne načine za vključevanje mladih, in sicer ne le prek tega letnega dialoga o politikah, temveč tudi glede posameznih ključnih vprašanj, pri čemer bomo mladinski test uporabili pri vseh pobudah v moji pristojnosti. Sodelovala bom z ostalimi komisarji in komisarkami, da se zagotovi vključevanje mladih.

Če bom potrjena, se zavežem, da bom kot izvršna podpredsednica svoje naloge opravljala povsem neodvisno in po najvišjih etičnih standardih v splošnem interesu Unije. Spoštovala bom kodeks ravnanja članov Evropske komisije ter se izogibala situacijam, ki bi lahko zbudile dvom o moji neodvisnosti in integriteti, ter predsednico Komisije obvestila o morebitnem nasprotju interesov. Ne bom zahtevala niti sprejemala navodil od nobene vlade ali druge institucije, organa, urada ali agencije. Tudi po prenehanju opravljanja svojih dolžnosti se zavežem, da bom zagotavljala zaupnost informacij ter spoštovala pravila o imenovanjih in ugodnostih. Zavežem se, da bom izpolnjevala obveznosti glede preglednosti ter se srečevala samo s tistimi organizacijami ali samozaposlenimi osebami, ki so vpisane v register za preglednost.

2. Upravljanje resorja in sodelovanje z Evropskim parlamentom

Ali se lahko zavežete, da boste Parlament ustrezno obveščali o svojih dejavnostih in ukrepih svojih oddelkov? V kakšnem smislu se čutite odgovorni Evropskemu parlamentu?

Kaj ste pripravljeni izrecno obljubiti v zvezi s sodelovanjem in navzočnostjo v Parlamentu, tako na sejah odborov kot na plenarnem zasedanju, v zvezi s preglednostjo, sodelovanjem in dejansko nadaljnjo obravnavo stališč in

zahtev Parlamenta glede zakonodajnih pobud? Ali ste v zvezi z načrtovanimi pobudami in tekočimi postopki pripravljene Parlamentu pravočasno posredovati enakovredne informacije in dokumente kot Svetu?

Ne moremo izpolniti pričakovanj naših državljanek in državljanov ter biti v stalnem stiku z njihovimi potrebami in željami, ne da bi se zavezali k doslednemu dialogu in tesnemu sodelovanju z njihovimi neposrednimi predstavnicami in predstavniki, torej vami, poslanci in poslankami Evropskega parlamenta. Komisija in Parlament skupaj prispevata k močnejši Uniji. Vso svojo politično kariero sem delovala kot izvoljena funkcionarka na lokalni, nacionalni in evropski ravni. Imam izkušnje s parlamentarnim sodelovanjem, medinstitucionalnim dialogom ter prizadevanji za politične sinergije. Kot ministrica sem proaktivno spodbujala odkrit in pragmatičen dialog z nacionalnim parlamentom. To načelo me je vodilo tudi zunaj mojih uradnih dolžnosti.

Če bom potrjena, se zavežem, da bom kot izvršna podpredsednica prevzela politično odgovornost do Parlamenta za dejavnosti v mojem resorju brez poseganja v načelo kolegialnosti. Zavežem se, da bom vzdrževala poseben odnos med Evropskim parlamentom in Komisijo ter Evropski parlament in Svet enako obravnavala pri izmenjavi informacij z institucijami, kot je določeno v okvirnem sporazumu med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo iz leta 2010.

Sodelovanje z Evropskim parlamentom je zame bistvenega pomena. Prispevala bom h krepitvi odnosa med Komisijo in Parlamentom tako na ravni kolegija kot na področjih iz mojega resorja. Zavežem se, da bom Parlament ustrezno obveščala o svojih dejavnostih in ukrepih svojih oddelkov. Prav tako želim s Parlamentom sodelovati pri nadaljnjem izvajanju našega evropskega projekta ter dialogu z državljani in državljankami: če skupaj bolj izpostavimo, kako se naše politike in predpisi izvajajo v praksi na nacionalni ravni, lahko pokažemo, kako si prizadevamo, da EU prinaša koristi državljanom in državljanke ter podjetjem.

Preglednost je ključnega pomena za dobro odločanje. Menim, da bo redna prisotnost v glavnih odborih, s katerimi bom sodelovala, spodbudila kulturo zaupanja, preglednosti in kolegialnosti, ki je ključna za naše skupno delo ter sodelovanje s Parlamentom v vseh fazah procesa oblikovanja politik. Za prisotnost na plenarnih razpravah, v odborih in trialogih bom organizirala strukturirane dialoge z zadevnimi parlamentarnimi odbori, da bi začrtali pot naprej za morebitne resolucije iz člena 225 PDEU, ki jih sprejme Parlament in pozivajo k predložitvi zakonodajnih predlogov.

Menim, da mora izvajanje parlamentarnega nadzora in parlamentarne pobude temeljiti na dialogu s Komisijo. Ob upoštevanju načel kolegialnosti in enakosti menim, da imajo izvršni podpredsedniki in podpredsednice posebno odgovornost, kar zadeva dialog s Parlamentom.

Nameravam vzpostaviti odnos, ki bo temeljil na odprtosti, preglednosti, medsebojnem zaupanju, učinkovitosti, stalnem dialogu, rednem poročanju in izmenjavi informacij. Tako bo Parlament lahko učinkovito izvajal demokratični nadzor, hkrati pa bo omogočeno doseganje soglasja o ukrepih politike. Zagotovila bom preglednost in pretok informacij s Parlamentom, zlasti pred pomembnimi dogodki in v ključnih fazah mednarodnih pogajanj. Menim, da imam kot izvršna podpredsednica posebno odgovornost, da sodelujem na plenarnem zasedanju in v razpravah v odborih. Na voljo bom za dvostranska srečanja in neposredno komunikacijo s poslanci in poslankami Evropskega parlamenta.

Zavežem se, da bom tesno sodelovala z Evropskim parlamentom na podlagi Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje iz leta 2016 in okvirnega sporazuma iz leta 2010 ter se v okviru kolegija posvetila reviziji okvirnega sporazuma, da bi okrepili skupno politično odgovornost, dialog, pretok informacij in preglednost.

Vprašanja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

3. Parlament je zaskrbljen zaradi razdrobljenosti socialne politike in politike zaposlovanja ter njune vključitve v več resorjev kandidatov za komisarje, pa tudi ker v nazivu kandidatke za izvršno podpredsednico Roxane Mînzatu ni socialne in zaposlitvene razsežnosti. Kako namerava kandidatka za podpredsednico zagotoviti, da ta razdrobljenost ne bo ogrozila izvajanja načel evropskega stebra socialnih pravic? Kako boste sodelovali z drugimi komisarji, da bi dosegli te cilje? Ali bi se strinjali s spremembo vašega naziva v „izvršna podpredsednica za kakovostna delovna mesta, socialne pravice, spretnosti in izobraževanje“ in sprejetjem ukrepov, ki so potrebni za utrditev socialne politike in politike zaposlovanja ter zagotovitev učinkovitih struktur in nadzora?

Menim, da je za socialno Evropo velik korak naprej, da je v komisarskem kolegiju izvršni podpredsednik oziroma podpredsednica za ljudi, spretnosti in pripravljenost s pristojnostjo za resor spretnosti in izobraževanja,

kakovostnih delovnih mest in socialnih pravic. Če bom potrjena, mi bo v ponos in čast opravljati to vlogo. Kot izvršna podpredsednica se bom zavzemala za vključevanje socialnih ciljev in ciljev trga dela v vsa delovna področja Komisije. To je bistveno za zagotovitev konkurenčnega socialnega tržnega gospodarstva, ki bo jamstvo za našo blaginjo, ter ključnega pomena za našo demokracijo in za zdravje naše družbe, medtem ko uresničujemo zeleni in digitalni prehod.

V prizadevanjih za vse močnejšo socialno Evropo je evropski steber socialnih pravic naše vodilo za močne politike zaposlovanja in socialne politike v EU. Za pobude iz prvega akcijskega načrta so bili odgovorni številni resorji in službe: zaposlovalne in socialne politike ter politike spretnosti so zelo pomembne na različnih področjih politike in nepogrešljive za uresničitev njihovega celotnega potenciala. Poskrbela bom, da se cilji evropskega stebra socialnih pravic odražajo na vseh področjih politike.

Če bom potrjena, bom zagotovila nov ambiciozen akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, kot je bil napovedan v političnih usmeritvah. Krepitev socialne Evrope in uresničevanje načel stebra v življenju ljudi nista ozka naloga. Sodelovala bom z drugimi izvršnimi podpredsednicami in podpredsedniki ter seveda komisarji in komisarkami, katerih delo naj bi usmerjala, pa tudi z drugimi. Za ambiciozen in uspešen akcijski načrt bo potrebno sodelovanje s celotnim kolegijem, na primer glede stanovanjske politike s komisarjem oziroma komisarko za energijo in stanovanjsko politiko, glede enakosti s komisarjem oziroma komisarko za enakost, glede sredstev z izvršnim podpredsednikom oziroma podpredsednico za kohezijo in reforme ter komisarjem oziroma komisarko za proračun, glede usklajevanja ekonomskih politik in evropskega semestra s komisarjem oziroma komisarko za gospodarstvo in produktivnost, glede zadev s področja industrije in notranjega trga z izvršnim podpredsednikom oziroma podpredsednico za blaginjo in industrijsko strategijo ter glede pravičnega podnebnega prehoda z izvršnim podpredsednikom oziroma podpredsednico za čisti, pravični in konkurenčni prehod in komisarjem oziroma komisarko za podnebje, ogljično nevtralnost in čisto rast, če jih omenim samo nekaj. Steber je treba izvajati na terenu – njegovo uresničevanje ne sme biti potisnjeno v ozadje. Izkoristila bom vsako priložnost za sodelovanje z Evropskim parlamentom, pa tudi z državami članicami in socialnimi partnerji, ter kot prioriteto postavila uresničevanje zavez na področju temeljnih pravic, spretnosti, zaposlovanja in boja proti revščini v skladu z vsemi 20 načeli.

Razumem, zakaj bi nekateri morda raje preimenovali moj naziv. Sama pa se zelo veselim resorja, v katerem so v ospredju in središču ljudje. To je nedvomno tudi bistvo evropskega projekta: naš končni cilj je služiti ljudem v EU, ne glede na njihovo nacionalnost, okoliščine in perspektive, ter delovati v njihovem interesu. Vsakdo ima svoj potencial in svoje potrebe – to je bistvo našega dela, ki ga moramo opraviti. Ne glede na naziv sem odločena, da si bom prizadevala za kakovostna delovna mesta, socialne pravice, spretnosti in izobraževanje ter na splošno delala za ljudi v Evropi. Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, bom uporabila vsa razpoložljiva orodja za uresničitev ambicioznih socialnih ciljev tega mandata.

4. Katere zakonodajne pobude, kot so digitalizacija na delovnem mestu, stanovanja in kolektivna pogajanja, nameravate predlagati v novem akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic na podlagi izjave iz La Hulpe, da bi dosegli cilje za leto 2030? Katere konkretne ukrepe in korake boste predlagali za odpravo kritičnega pomanjkanja spretnosti in delovne sile na evropskih trgih dela ter ustvarjanje ustreznih priložnosti v vseh regijah Evrope? Kako boste zagotovili, da bodo lahko vsi delavci, zlasti nizko usposobljeni, imeli koristi od unije spretnosti ter imeli pravico do usposabljanja in enak dostop do programov izpopolnjevanja in preusposabljanja, zlasti glede na zeleni in digitalni prehod?

Katere konkretne ukrepe in dejavnosti boste predlagali za olajšanje mobilnosti delovne sile, zagotovitev močnega in opolnomočenega Evropskega organa za delo (ELA) ter nadaljnjo posodobitev, poenostavitev in digitalizacijo na področju koordinacije sistemov socialne varnosti, kot je navedeno v vaši poslanici?

Katere nove in spremenjene mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost nevarnim snovem nameravate predlagati v okviru zakonodaje EU o varnosti in zdravju pri delu, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje za podjetja?

Evropski steber socialnih pravic nas ustrezno usmerja pri naših stalnih prizadevanjih za izgradnjo socialno pravične in trajnostne Evrope. Naši socialni standardi so pomembna razsežnost modela socialnega tržnega gospodarstva in dolgoročno osrednjega pomena za našo konkurenčnost. Če bom potrjena, bom leta 2025 uvedla nov akcijski načrt za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, da se okrepijo trenutne politike in uvedejo nove pobude. Okrepiti želim našo dinamiko, da bi dosegli vsaj naše krovne cilje EU za leto 2030 glede zaposlovanja (78-odstotna stopnja zaposlenosti, vsaj prepolovitev vrzeli stopnje delovne aktivnosti med spoloma), spretnosti (vsako leto vsaj 60 % Evropejcev in Evropejk vključenih v usposabljanja ter spodbujanje dostopa do osnovnih digitalnih spretnosti za vsaj 80 % ljudi v starosti 16–74 let) in zmanjšanja revščine (zmanjšanje števila ljudi, ki

živijo v revščini ali socialni izključenosti, za vsaj 15 milijonov v primerjavi z letom 2019, vključno s 5 milijoni otrok). Poleg tega želim natančneje preučiti, kako poskrbeti ne le za zaposlenost, temveč za kakovostna delovna mesta. V akcijskem načrtu bodo napovedani zakonodajni in nezakonodajni ukrepi za doseganje naših socialnih ambicij.

Želim si, da bi bil načrt za kakovostna delovna mesta naša nova paradigma, s katero bomo lahko v celoti izkoristili priložnosti, ki jih nove tehnologije in digitalni ekosistemi prinašajo za inovacije, večjo produktivnost in konkurenčnost. Nadaljevala bom delo v zvezi s pravico do odklopa in delom na daljavo, kar bo odražalo našo predanost pravicam delavcev v digitalni dobi. Kar je pravica zunaj spleta, bi moralo biti tudi pravica na spletu. Še naprej bomo tudi zbirali dokaze za novo pobudo o algoritemskem upravljanju, s katero bo v svet dela vključeno načelo „človeškega nadzora“. V celoti bom podprla krepitev socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj na podlagi direktive o minimalnih plačah in priporočila Sveta iz leta 2023 o socialnem dialogu. V začetku leta 2025 bom v sodelovanju z evropskimi sindikati in delodajalci najprej predlagala nov pakt za evropski socialni dialog. Kolektivna pogajanja in socialni dialog so bistveni za prožno in vključujoče prilagajanje na prihodnje izzive evropskih trgov dela, povezane s tremi prehodi: zelenim, digitalnim in demografskim. Pravica delavcev in njihovih predstavnikov do obveščenosti, posvetovanja in udeležbe je ključna, da se jim omogoči dejavna vloga pri predvidevanju in obvladovanju digitalnega in zelenega prehoda.

Glede stanovanjske politike bom podpirala delo komisarja oziroma komisarke za energijo in stanovanjsko politiko, ki vodi evropski načrt za cenovno dostopna stanovanja, pri čemer bom poskrbela, da ima močno socialno komponento, ki upošteva potrebe najranljivejših, vključno z brezdomci, za katere je načelo „najprej stanovanje“ najboljši pristop.

Za odpravljanje pomanjkanja delovne sile in spretnosti je Komisija že predstavila različne ključne pobude, zlasti akcijski načrt za odpravo pomanjkanja delovne sile in spretnosti, ki poudarja posebnosti posameznih regij. Kot je poudarjeno v akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic, so dostojni delovni pogoji bistveni za privabljanje in zadržanje delavcev, medtem ko so močna kolektivna pogajanja, ustrezne in pravične plače, podpiranje vključujoče rasti in preprečevanje revščine zaposlenih ključni tudi za odpravljanje pomanjkanja delovne sile v EU. To smo spoznali med krizo zaradi pandemije COVID-19, zlasti v sektorju oskrbe. Zato si bom prizadevala za vzpostavitev skladnega okvira za reševanje izzivov delovne sile na področju dolgotrajne oskrbe, in sicer ne le za olajšanje priznavanja spretnosti in kvalifikacij, temveč tudi za izboljšanje delovnih pogojev.

V središču našega pristopa bo razvoj unije spretnosti, in sicer da odpravimo pomanjkanje delovne sile in spretnosti ter sprostim potencial posameznikov. Spretnosti so poleg tega nepogrešljive, da se bomo lahko individualno in kolektivno spopadli z izzivi sprememb ter poskrbeli, da je zeleni in digitalni prehod tudi socialno pravičen. Spretnosti so socialna pravica, pravica, ki bi jo še naprej morali imeti vsi od otroštva do starosti. Cilj bo vsakomur zagotoviti izobraževanje in usposabljanje, ki ga potrebuje na vsaki stopnji delovnega življenja, da bo lahko prožen v današnjem nenehno spreminjajočem se svetu, ter nato poskrbeti, da se te spretnosti lahko uporabijo na delovnem trgu po vsej EU, pri čemer bodo istočasno izpolnjene želje oseb s spretnostmi in potrebe delodajalcev. Pripravila bom ambiciozno pobudo za prenosljivost spretnosti za zagotovitev kroženja in priznavanja spretnosti z mobilnostjo na trgu dela.

Naša unija spretnosti temelji na politikah in vlaganju v osnovne spretnosti, podpiranju učiteljev in usmerjanju našega dela na ključne potrebe, kot je področje naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM). To bo podprto z okrepljenim delom na področju digitalnega izobraževanja in usposabljanja. Predlagala bom tudi ambiciozne in ciljno usmerjene ukrepe za spodbujanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja z evropsko dodano vrednostjo, pri čemer se bom zgledovala po dogajanju v terciarnem izobraževanju v Evropi. Da bi bili vključujoči, bi morali izvajalci izobraževanja in usposabljanja ponujati tudi nove priložnosti za učenje, vključno z digitalnim učenjem. Uporabiti moramo povratne informacije in smernice, ki temeljijo na umetni inteligenci in podatkih, ter ciljno usmerjene ukrepe za spodbujanje zagotavljanja digitalnih spretnosti. Potrebujemo prilagodljive učne poti ter interdisciplinarno, medkulturno, čezmejno ter v spretnosti in kompetence usmerjeno učenje. Da bi dosegli cilj do leta 2030 glede spretnosti, bom preučila možnosti za nadaljnjo krepitev individualnih učnih računov. Individualni učni računi z omogočanjem, da se vsakdo udeleži usposabljanja, uresničujejo pravico do usposabljanja v praksi. Z državami članicami bom sodelovala za njihovo nadaljnje uresničevanje, zlasti s podporo vzajemnemu učenju. Še en ključni element so mikrodokazila, ki podpirajo razvoj spretnosti in zaposljivost, saj potrjujejo učne izide kratkoročnih učnih izkušenj, ki so zelo pomembne za zeleni, digitalni in socialni prehod.

Kakovostna delovna mesta pomenijo tudi pravično mobilnost delovne sile. Kot prvo moramo dokončati že začeto delo: intenzivno bom sodelovala s Parlamentom in Svetom, da bi pomagala doseči dogovor o reviziji uredb o

koordinaciji sistemov socialne varnosti. Zavedam se kompleksnosti tega dosjeja in pripravljena sem predlagati inovativne pristope na podlagi že doseženega napredka.

Kot drugo Komisija zaključuje oceno Evropskega organa za delo. Na podlagi ugotovitev ocene in ob upoštevanju prispevkov, prejetih v resoluciji Parlamenta, se bom še naprej osredotočala na krepitev dela Evropskega organa za delo. Kot tretje bom predstavila celovito vizijo digitalizacije storitev, med drugim za olajšanje izjav o napotenih delavcih. To bo temeljilo na dveh pilotnih projektih o evropski izkaznici socialnega zavarovanja, katerih rezultati naj bi bili predstavljeni v drugi polovici leta 2025.

Sodelovala bom tudi z drugimi komisarji in komisarkami za uresničevanje zaveze iz političnih usmeritev glede razvoja pravil o priznavanju kvalifikacij državljanek in državljanov tretjih držav, poenostavitve postopkov in odprave nepotrebnih ovir. To bo skupaj s pobudami, kot sta nabor talentov EU in partnerstva za privabljanje talentov, pokazalo, da je EU pripravljena sprejeti talente in sposobna privabiti ljudi s spretnostmi, ki ustrezajo potrebam trga dela EU.

Glede novih in spremenjenih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost nevarnim snovem je Komisija skrajšala čas za določitev vrednosti na ravni EU, vendar želim, da bi bili hitrejši. To bom podrobno preučila, saj naši delavci potrebujejo zaščito pred izpostavljenostjo nevarnim kemikalijam, podjetja pa enake konkurenčne pogoje. Strateški okvir EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2021–2027 določa snovi, na katere se bo treba osredotočiti v bližnji prihodnosti, in odločena sem to delo dokončati ter zaščititi ogrožene delavce. To velja tudi za preprečevanje smrti in nezgod pri delu v vseh vidikih, vključno s psihosocialnimi tveganji in tveganji za kostno-mišična obolenja. V zvezi s tem želim ponovno potrditi pristop „vizija nič“, katerega cilj je preprečiti z delom povezane smrti. Prizadevala si bom za spodbujanje preprečevanja posebnih nevarnosti, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, kot so vročinski stres ali ekstremni vremenski pojavi, ter za boljše vključevanje psihosocialnih tveganj, na primer tistih, ki so povezana z digitalnim prehodom. Velik del teh prizadevanj je povezan z velikimi ambicijami nove Komisije za zaščito duševnega zdravja Evropejcev in Evropejk.

Poleg tega bom močno spodbujala socialno razsežnost evropskega semestra s celostnim pristopom med ekonomskimi in socialnimi politikami. Prizadevala si bom za nadaljnje vključevanje okvira za socialno konvergenco v semester. Moje delo se bo osredotočalo tudi na socialne naložbe in reforme, med drugim z izboljšanjem orodij za spremljanje in ocenjevanje, kot je ocena porazdelitvenega učinka, da se izmerita njihov ekonomski in socialni donos. Ta orodja bodo bistvena za trajnostnost vseh evropskih politik.

5. V Uniji približno 95 milijonov ljudi živi na pragu revščine in socialne izključenosti, vključno z 19 milijoni otrok. Temu tveganju je izpostavljenih celo 11 % delavcev. Katere konkretne zakonodajne pobude boste predlagali v okviru prve strategije EU za boj proti revščini, ki jo je napovedala novoizvoljena predsednica Komisije Ursula von der Leyen? Kakšna bo vloga evropskega semestra in evropskega jamstva za otroke v tej strategiji, da se zagotovi napredek pri doseganju cilja zmanjšanja revščine iz akcijskega načrta za evropski steber socialnih pravic? Kako boste zagotovili, da bo naslednji večletni finančni okvir bolj prispeval k izkoreninjenju revščine in socialne izključenosti? Katere konkretne nadaljnje ukrepe poleg priporočila Sveta boste sprejeli na podlagi zahtev Evropskega parlamenta, da bi se zagotovila ustreznost ter povečala pokritost in uporaba sistemov minimalnega dohodka?

Ali boste predstavili direktivo o ustreznem minimalnem dohodku, da bi zagotovili ponovno vključevanje ljudi, ki niso dejavni na trgu dela, ob upoštevanju načela subsidiarnosti in posebnosti nacionalnih sistemov socialne zaščite?

Novoizvoljena predsednica von der Leyen je v svojih političnih usmeritvah poudarila, da je evropski način življenja odvisen od zaščite in priložnosti v okviru našega socialnega modela in našega socialnega tržnega gospodarstva. Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, bom razvila strategijo EU za boj proti revščini, ki bo učinkovita pri podpiranju najbolj prikrajšanih v naši družbi in odpravljanju socialnih neenakosti. Raven in nove vrste revščine in socialne izključenosti v Evropi so zame še vedno nesprejemljive. In revščina otrok nima mesta v naši uspešni družbi. Če želimo zgraditi bolj konkurenčno Unijo, ki bo temeljila na trajnostnem in zelenem gospodarstvu ter bo podprta z novimi tehnologijami, odporna na krize in politično trdna, potem mora naš horizontalni vidik vedno biti boj proti revščini z vsako sprejeto odločitvijo in politikom.

Naša strategija EU za boj proti revščini bi morala dati nov zagon zmanjševanju revščine in socialne izključenosti na ravni EU. Izhodišče morajo biti temeljni vzroki revščine, kot so neenakost in socialna nepravilnost, nizki dohodki, slaba povezanost s trgom dela, vrzeli v dostopu do socialnih in bistvenih storitev ter cenovna dostopnost, če jih omenim samo nekaj.

Seveda pa bo za izvajanje strategije ključna zaveza držav članic k odločnemu ukrepanju. Od vrha v Portu leta 2021 imamo jasen cilj, ki naj bi ga dosegli do leta 2030. Glede politik socialnega vključevanja in socialne zaščite si moramo prizadevati za zmanjšanje števila ljudi, ki živijo v revščini ali socialni izključenosti, za vsaj 15 milijonov (v primerjavi z letom 2019), vključno s 5 milijoni otrok. Posebno pozornost moramo nameniti tudi prekinitvi generacijskega kroga revščine in spodbujanju družbene mobilnosti. Za to bodo potrebna znatna nadaljnja prizadevanja, saj se je leta 2023 v približno polovici držav članic občutno povečalo število oseb s tveganjem revščine ali socialne izključenosti, zaradi česar bo cilj za leto 2030 težje doseči.

Prizadevala si bom zagotoviti, da se tistim, ki lahko delajo, pomaga najti kakovostno delovno mesto za izhod iz revščine. Revščina zadeva ljudi vseh starosti, od revščine v otroštvu in aktivni dobi do revščine v starosti. Tveganje revščine in socialne izključenosti je večje pri ženskah, socialna izključenost pa je pogosto povezana z diskriminacijo in strukturno neenakostjo v družbi. Delo v zvezi s strategijo bom povezala z našim delom v zvezi z Unijo enakosti.

Leta 2023 je bila več kot petina prebivalstva EU, ki živi v gospodinjstvih z vzdrževanimi otroki, izpostavljena tveganju revščine ali socialne izključenosti. V strategiji bom preučila oskrbo in načine, kako okrepiti dostop do kakovostne in cenovno sprejemljive oskrbe za družine ter kakovostnih delovnih mest za delovno silo na področju oskrbe.

Naš pristop k revščini bi moral biti tudi celovit. Poleg zaposlovalne in socialne politike bi moral vključevati tudi politiko izobraževanja in usposabljanja, politiko zdravstvenega varstva ter stanovanjsko, davčno, prometno, energetske, prehranske in podnebne politike. V sodelovanju s kolegi in kolegicami bom podpirala izvajanje Socialnega sklada za podnebje za odpravljanje revščine, povezane z energijo in prometom.

V skladu s Pogodbama so za odpravljanje revščine in izključenosti v prvi vrsti odgovorne države članice. Vendar je v Pogodbah tudi jasno naveden cilj Unije, da krepi mir, svoje vrednote in blaginjo svojih narodov ter da se bori proti socialni izključenosti in diskriminaciji ter spodbuja socialno pravičnost in varstvo, enakost žensk in moških, solidarnost med generacijami in varstvo pravic otrok.

Evropski semester bo imel ključno vlogo pri spremljanju in usklajevanju nacionalnih politik za boj proti socialni izključenosti in neenakostim. Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, bom prispevala k evropskemu semestru na področju socialne, izobraževalne in zaposlovalne politike ter se zavezala k ohranjanju njegove močne socialne razsežnosti. Na podlagi Evropskega socialnega sklada plus (ESS+), ki podpira izvajanje evropskega stebra socialnih pravic in katerega cilj je zmanjšati revščino in socialno izključenost, ter novega Socialnega sklada za podnebje si bom skupaj z drugimi komisarji in komisarkami prizadevala razviti celostne odgovore na področju politik in financiranja. Delo pod vodstvom komisarja oziroma komisarke za energijo in stanovanjsko politiko v zvezi z evropskim načrtom za cenovno dostopna stanovanja in akcijskim načrtom za dostopne cene energij je še posebej pomembno, da se v teh načrtih zagotovi močna socialna komponenta, ki izpolnjuje potrebe najranljivejših, vključno z brezdomci.

Kar zadeva javno financiranje in naložbe, bo prednostna naloga zagotoviti uporabo sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NextGenerationEU in sedanjega proračuna. Kohezijska politika, vključno z Evropskim socialnim skladom plus, je pomembna podpora ukrepom za boj proti revščini in izključenosti.

Novi Socialni sklad za podnebje bo močno orodje pri odpravljanju energijske in prometne revščine ter bo prispeval k doseganju ciljev glede revščine iz akcijskega načrta za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic. Glede na njegove cilje je nujno, da ga države članice načrtujejo tako, da se osredotoča na socialne učinke na ranljive skupine, ki jih je prizadel sistem za trgovanje z emisijami za stavbe, cestni promet in dodatne sektorje (ETS2). V sodelovanju z drugimi komisarji in komisarkami bom poskrbela za osredotočeno in učinkovito načrtovanje Socialnega sklada za podnebje, da bo podpiral ranljiva gospodinjstva, ranljiva mikropodjetja in ranljive uporabnike prevoza, in sicer z začasno neposredno dohodkovno podporo ter ukrepi in naložbami, namenjenimi povečanju energijske učinkovitosti stavb in razogljivenja ogrevanja in hlajenja stavb ter zagotavljanju boljšega dostopa do brezemisijske in nizkoemisijske mobilnosti in prometa.

Z drugimi komisarji in komisarkami bom zagotovila, da bo izvajanje Sklada pospešilo strukturne spremembe, potrebne za pošten in pravičen prehod, ob izvajanju ETS2. Kot je določeno v Uredbi, bodo načrti, vključno z mejniki in cilji, ocenjeni na podlagi tega merila. Socialni sklad za podnebje bo zagotavljal začasno neposredno dohodkovno podporo, s čimer bo prispeval k zmanjšanju revščine v najranljivejših gospodinjstvih.

Naslednji večletni finančni okvir je priložnost, da naša poraba postane bolj osredotočena, enostavnejša in učinkovitejša, in sicer s povezovanjem naložb z reformami za pomoč pri obravnavanju izzivov na področjih, kot so izobraževanje, spretnosti in boj proti revščini. Tako naložbe kot reforme bi morale biti usklajene s cilji in prednostnimi nalogami EU, da se osredotočimo na področja, na katerih je ukrepanje EU najbolj potrebno in ima lahko največji učinek.

Evropsko jamstvo za otroke je celovita in močna pobuda, države članice pa so pokazale svojo zavezanost njenemu izvajanju. Uresničevanje in krepitev te pobude bo zame prednostna naloga. Okrepiti moramo naša prizadevanja za doseganje rezultatov, zlasti za odpravo vrzeli pri dostopu do storitev med otroki, ki živijo v revščini, in njihovimi premožnejšimi vrstniki. V zvezi s tem si bom prizadevala za okrepitev jamstva in bom državam članicam zagotovila dodatne smernice za odpravljanje revščine otrok, zlasti po objavi poročila Komisije Svetu leta 2026 o doseženem napredku.

Če bodo države članice ustrezno izvajale priporočilo Sveta o minimalnem dohodku, potem bi to priporočilo lahko znatno izboljšalo ustreznost sistemov minimalnega dohodka do leta 2030 in več ljudi približalo trgu dela. Zato bi se bilo treba najprej osredotočiti na izvajanje priporočila, kar je pomembna horizontalna prednostna naloga nove Komisije. Prek Odbora za socialno zaščito bomo nudili podporo državam članicam ter spodbujali z dokazi podprto oblikovanje politik, vzajemno učenje in izmenjavo dobrih praks. Komisija in Odbor za socialno zaščito bosta v letu 2025 pripravila skupno poročilo, v katerem bosta ocenila napredek pri izvajanju tega priporočila. Kar zadeva revščino zaposlenih, si bomo intenzivno prizadevali za izvajanje direktive o ustreznih minimalnih plačah, ki je glavno orodje za zagotavljanje, da vstop na trg dela za ljudi resnično pomeni izhod iz revščine.

Vprašanja Odbora za kulturo in izobraževanje

6. Kako si zamišljate prihodnost izobraževalne politike EU, poleg krepitve evropskega človeškega kapitala, da bi zagotovili učinkovito in ustrezno učenje, s katerim se razvijajo znanje, spretnosti, vrednote in kompetence v skladu s celotno vizijo izobraževanja ter prispeva k boljši pripravljenosti in odpornosti prihodnjih generacij? Kako boste glede na evropski zeleni prehod in prehod na čisto industrijo dejavno razvijali strategije, ki obravnavajo izzive, povezane z dostopom do izobraževanja, osnovnimi znanji in spretnostmi, digitalnimi spretnostmi, izobraževanjem na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike ter evropsko državljansko vzgojo?

Vsi vemo, da izobraževanje opolnomoča posameznike. Zato je moja vizija, da bo močan evropski izobraževalni prostor opolnomočil Evropo. Moja vizija prihodnosti izobraževalne politike EU je globoko zakoreninjena v temeljnih vrednotah svobode, demokracije, socialne pravičnosti in skupne blaginje. Evropski izobraževalni prostor kot skupni prostor za visokokakovostno učenje, ki je dostopno vsem, je gonilna sila skupnega cilja kakovostnega izobraževanja, prožnega razvoja spretnosti in vključevanja. S temi tremi ključnimi elementi bomo zagotovili, da naše prihodnje generacije ne bodo samo dobro pripravljene, temveč tudi odporne na pretrese in izzive. Močan evropski izobraževalni prostor pa seveda postavlja tudi temelje za našo prihodnjo unijo spretnosti.

Izobraževalna politika EU, ki podpira države članice, je usmerjena v pripravo ljudi na trg dela, poleg tega pa tudi na življenje, s čimer ustvarja družbo, ki ceni kritično mišljenje, ustvarjalnost in sodelovanje. Digitalna in medijska pismenost, večjezičnost in komunikacijske spretnosti so bistvene, da se državljani in državljanke lahko znajdejo v kompleksnosti globaliziranega sveta. Potrebujemo tesno sodelovanje staršev, šol, skupnosti ter izvajalcev formalnega in neformalnega izobraževanja. Izobraževanje ne bi smelo biti omejeno na tradicionalne učilnice, temveč bi jih moralo presežati ter odražati stalno povezanost med posamezniki ter njihovimi osebnimi in kulturnimi ozadji.

Naš svet se hitro spreminja. Vzpostaviti moramo unijo spretnosti, ki učinkovito spodbuja kulturo in miselnost vseživljenjskega učenja – v šoli, na delovnem mestu in v družbi. Zato pa je nujno treba doseči dogovor o novem načinu opredelitve in ocenjevanja vlaganja v ljudi, od rojstva do starosti. Vlaganje v izobraževanje, na primer v izobraževanje otrok s tveganjem revščine, ima srednje- in dolgoročne ekonomske in družbene koristi brez primere. Potrebujemo ambiciozne ukrepe na področju priznavanja vseh oblik izobraževanja in usposabljanja. Ključni načeli sta poenostavitev in digitalizacija. Želimo doseči, da ima vsaka oseba, ne glede na ozadje ali izhodišče, potrebne spretnosti, da lahko zgradi trdno poklicno pot ter je hkrati odporna in prožna, ko se sooči s priložnostmi in izzivi glede spremembe poklicne poti. Za naš uspeh bodo najpomembnejše naše politike v podporo učiteljem in mentorjem – njihovim delovnim pogojem, pripravi, virom in poklicnim možnostim.

Če bom potrjena, si bom prizadevala zagotoviti, da ima vsak otrok ne glede na socialno-ekonomsko ozadje dostop do visokokakovostnega izobraževanja in možnost, da v celoti izkoristi svoj potencial. Zamisli in priporočila iz

priporočil Sveta iz leta 2022 o poteh do uspeha v šoli ter vzgoji in varstvu predšolskih otrok so dragoceno izhodišče.

Rezultati raziskave PISA 2022 sprožajo alarm, ki ga ne moremo prezreti. Potrebujemo odločne ukrepe. Če bom potrjena, bom v okviru unije spretnosti pripravila akcijski načrt za osnovne spretnosti, da se pomagamo zoperstaviti zaskrbljujočemu upadu uspešnosti 15-letnic in 15-letnikov pri pismenosti, matematiki in naravoslovju ter nezadostnim digitalnim spretnostim. Osredotočila se bom na izboljšanje poučevanja in učenja, podporo učiteljem in spodbujanje učinkovitega podpornega okolja za uspeh učencev. Ta celoviti pristop ne bo poudaril samo učne uspešnosti, temveč tudi vlogo dobrobiti in socialno-čustvenih spretnosti pri izboljšanju učnih izidov.

Še ena možna pobuda v okviru unije spretnosti je strateški načrt za izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, ki bi Evropi omogočil, da izboljša obete v tovrstnem izobraževanju. To ne bo samo odpravilo pomanjkanja usposobljenih učiteljev na teh področjih, temveč bo prispevalo tudi k večjemu deležu deklet in žensk, ki se bodo odločile za poklicno pot na teh področjih. Akademije za spretnosti so že zelo pomembno prispevale k razvoju izobraževalnih programov, kar je številnim sektorjem s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike omogočilo, da ljudi usposabljaajo glede na potrebe industrije. Na podlagi tega bodo evropske diplome dodatno spodbudile razvoj in priznavanje transnacionalnih programov s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike. V te pobude lahko vključimo tudi umetnost ter humanistične in družbene vede, da bi pomagali zagotoviti, da učenje upošteva dejanske izzive pri uporabi teh spretnosti v skladu z našimi vrednotami in družbenimi potrebami.

Na splošno bo treba delo v zvezi z evropsko diplomom nadaljevati z drzno odločnostjo, in sicer v sodelovanju z državami članicami in visokošolskim sektorjem.

Sodoben izobraževalni sistem mora vključevati tudi popolno digitalno preobrazbo. Digitalna doba prinaša tako priložnosti kot izzive, zato je nujno, da so vsi državljani in državljanke digitalno pismeni. EU mora okrepiti prizadevanja za zagotavljanje digitalnih spretnosti na vseh ravneh, od predšolske vzgoje do vseživljenjskega učenja, ter v osnovne izobraževalne programe vključiti digitalne kompetence. Akcijski načrt za digitalno izobraževanje 2021–2027 določa trden okvir, vendar moramo pospešiti reforme, če želimo doseči cilje digitalnega desetletja. Medtem ko napredujemo, bi morala EU obravnavati ključna področja, kot so povezljivost šol, digitalna orodja v učilnicah in napredne digitalne spretnosti na področjih, kot so umetna inteligenca, programiranje in kibernetska varnost. V okviru unije spretnosti nameravam zagotoviti celovit pregled akcijskega načrta za digitalno izobraževanje.

Izobraževanje o trajnostnosti je ključnega pomena za zeleno in trajnostno prihodnost Evrope. Čim bolj moramo izkoristiti ključna orodja, kot je evropski okvir kompetenc za trajnostnost (GreenComp). Vidike ekologizacije bi lahko podprli tudi z delom učiteljskih akademij in racionalizirali v okviru vseživljenjskega učenja in individualnih učnih računov.

Strateški steber unije spretnosti mora biti krepitev poklicnega izobraževanja in usposabljanja z njegovimi ključnimi potmi do zaposlitve in tesno povezavo s potrebami podjetij po spretnostih. Če bom potrjena, bom pripravila evropsko strategijo za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Moj cilj ni le povečati število oseb z zaključenim poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem, temveč tudi izboljšati kakovost, priznavanje in EU razsežnost te dragocene vrste izobraževanja, s čimer bi polnomočili diplomante poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Naš trden sveženj skladov EU z neposrednim ali deljenim upravljanjem ima ključno vlogo pri izpopolnjevanju in preusposabljanju delavcev. Skupaj z drugimi komisarji in komisarkami si bom prizadevala za boljše usmerjanje naših naložb v strateške sektorje, ki ponujajo tudi dragocene priložnosti za naše mlade.

Želim si, da bi bili učinkovitejši pri poučevanju naših mlajših generacij o Evropi ter njenih vrednotah, zgodovini in skupni identiteti, ki temelji na združenosti v raznolikosti. Krepitev demokratičnih vrednot in demokratične udeležbe ter spodbujanje evropske identitete in aktivnega državljanstva sta v središču vseh vodilnih programov, vključno s programoma Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota. Učitelji imajo osrednjo vlogo pri obravnavanju evropskih vrednot in ozaveščanju o njih. Če bom imenovana, si bom skupaj z državami članicami prizadevala, da dodatno okrepimo evropsko razsežnost poučevanja. Če bom potrjena, želim ustvariti povezave z delom na področju ščita za demokracijo pod vodstvom komisarja oziroma komisarke za demokracijo, pravosodje in pravno državo.

Izobraževanje združuje ter je temeljna prvina dobro delujočih demokracij. Program Erasmus+ združuje mlade z vseh koncev Evrope in ga bom še okrepila. Za utrditev in poglobitev evropske identitete med generacijami in narodi je bistveno, da poskrbimo za še bolj vključujočo mobilnost v okviru programa Erasmus+ in zlasti za to, da

program lahko izkoristijo tudi najbolj prikrajšani in ranljivi. Ključnega pomena bo izboljšati izkušnjo mobilnosti študentov in z uporabo digitalizacije poskrbeti za še dragocenejše izkušnje.

7. Kakšen je vaš načrt za prihodnost evropskega izobraževalnega prostora, ki naj bi bil dokončan do leta 2025, skupaj s priznavanjem in možnostjo čezmejnega prenosa kvalifikacij, diplom in potrdil na vseh področjih izobraževanja in usposabljanja v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju? Kako se nameravate lotiti nujnih vprašanj na ravni EU, kot so pomanjkanje učiteljev, njihovo usposabljanje in negotov poklicni položaj?

Evropski izobraževalni prostor je strategija, katere cilj je, da kakovostno izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje postane dostopno vsem in prek meja, kar je v skladu s prvim načelom evropskega stebra socialnih pravic. Ta zaveza vključevnosti in odličnosti v izobraževanju in usposabljanju je bistvena za zagotovitev, da imajo vsi Evropejci in Evropejke potrebne in čezmejno priznane spretnosti, da bi uspeli v družbi in na trgu dela, pa tudi za uresničitev unije spretnosti.

Če bom potrjena, se bom posvetila evropskemu izobraževalnemu prostoru, da bi uveljavili skupni pristop k razvoju spretnosti, učni mobilnosti, kakovosti in vključevnosti. To delo bo temeljilo na dokazih iz ocene evropskega izobraževalnega prostora, ki še poteka.

Ključni element evropskega izobraževalnega prostora je priznavanje kvalifikacij, ki je bistveno za mobilnost učečih se, tudi v okviru programa Erasmus+, in za kroženje talentov po Evropi. Okvir sicer že obstaja, vendar je izvajanje neenakomerno, pri čemer je samo polovica držav članic dosegla zadosten napredek. Predlog Komisije iz marca 2024 za priporočilo Sveta o sistemu zagotavljanja kakovosti in priznavanja je še en pomemben korak k uresničevanju avtomatičnega priznavanja za vse učeče se. Da bi delo na tem področju napredovalo, bo moja prednostna naloga pravočasen dogovor in njegovo odločno izvajanje.

Nova pobuda za prenosljivost spretnosti nam bo omogočila okrepljeno priznavanje spretnosti in kvalifikacij. To bi zagotovilo okvir, v katerem bi se kakršne koli spretnosti ali kvalifikacije, pridobljene v eni državi ali podjetju, lahko priznale in sprejele v drugi državi oziroma podjetju, s čimer bi se najbolje izpolnile potrebe ljudi in trga dela. To bo prispevalo k oblikovanju resničnega evropskega prostora, v katerem lahko znanje, spretnosti in talenti prosto krožijo.

Poleg tega moramo razširiti priznavanje potrdil, zlasti prek priporočila Sveta iz leta 2022 o mikrodokazilih. Tovrstne kratke in prožne učne možnosti so ključne za izpopolnjevanje in preusposabljanje delovne sile v Evropi, saj se z njimi izobraževanje bolj prilagaja potrebam našega razvijajočega se gospodarstva. Močno bom podprla tudi neformalno in priložnostno učenje ter spodbujala njegovo vrednotenje (med drugim prek mladinskega dela), pa tudi ponudbo participativnih in inovativnih oblik izobraževanja in usposabljanja, osredotočenih na učeče se, ki prav tako podpirajo učenje za aktivno državljanstvo. Manj formalna učna okolja, kot so mladinsko delo, športni klubi ali kulturne dejavnosti, lahko prispevajo k bolj vključujočemu izobraževanju. Če bom potrjena, si bom v sodelovanju s komisarjem oziroma komisarko za medgeneracijsko pravičnost, mladino, kulturo in šport tudi prizadevala, da bo v teh politikah večji poudarek na učni razsežnosti in razsežnosti spretnosti.

Trenutno se 24 držav članic sooča s pomanjkanjem učiteljev. To pomeni manj poučevanja, manj podpore in posledično izgubo izobraževanja za naslednjo generacijo. Za našo konkurenčnost in tudi socialno kohezijo je bistvenega pomena, da je poučevanje privlačna poklicna pot. Za odpravljanje pomanjkanja učiteljev in obravnavanje njihovih potreb po usposabljanju so v prvi vrsti odgovorne države članice. Vendar je EU zmožna in bi morala podpreti ta skupna prizadevanja ter sodelovati z državami članicami, izobraževalci, socialnimi partnerji, civilno družbo in učečimi se, da bi pomagala pri reševanju teh in drugih trdovratnih izzivov naših izobraževalnih sistemov. Zato bom, če bom potrjena, predlagala učiteljsko agendo EU, ki bo osredotočena na delovne pogoje, usposabljanje in poklicne možnosti učiteljev po vsej EU. Preučila bom tudi možnosti za vzpostavitev evropskega zaveznitva šol, da bi spodbudili boljše čezmejno sodelovanje in mobilnost med šolami po Evropi. Samo s skupnimi prizadevanji, v katerih sodelujejo države članice, izobraževalci, socialni partnerji, civilna družba in učeči se, se lahko spopademo s temi trdovratnimi izzivi naših izobraževalnih sistemov.

8. EU se sooča z begom možganov v visokošolskem izobraževanju. Kako nameravate dejavno obravnavati to vprašanje in kako nameravate nadalje razvijati zaveznitva evropskih univerz ter si prizadevati za evropsko diplomu, da bi posebej naslovili te izzive? Kako nameravate uporabiti izkušnje, pridobljene pri sedanjem izvajanju programa Erasmus+, pri pripravi programa naslednje generacije? Zlasti kakšna je vaša strategija, da se ohranijo glavni cilji in prednostne naloge programa ob upoštevanju morebitnih prihodnjih proračunskih pritiskov?

Evropa mora biti „hkrati destinacija za izobraževanje in izpolnitev“, tj. destinacija, ki privablja najboljše talente v vseh sektorjih, vključno z visokošolskim izobraževanjem, in je tudi zadosti konkurenčna, da jih zadrži v evropskih gospodarstvih in družbah. Zato morajo naše univerze, ne glede na to, v kateri regiji se nahajajo, postati konkurenčnejše in privlačnejše na svetovni ravni. Trdno sem prepričana, da ima Evropa vse potrebno za uresničitev tega cilja, vključno z razširjeno akademsko odličnostjo. Vendar razdrobljenost in majhnost pogosto omejujeta naš resnični potencial. Da bi to spremenili, je treba okrečiti sodelovanje med univerzami po vsej Evropi.

V ta namen bi morali nadalje izvajati evropsko strategijo za univerze, katere cilj je opolnomočiti in okrečiti visokošolske ustanove po Evropi. Ena vodilnih pobud strategije, pobuda Evropske univerze, ki jo podpira program Erasmus+, omogoča tesnejše sodelovanje univerz iz vseh delov Evrope, tudi s podeželskih območij in iz najbolj oddaljenih regij. V sodelovanju z raziskovalnimi oddelki in podjetji bi zaveznitva evropskih univerz lahko z vzpostavitvijo evropskih meduniverzitetnih kampusov študentom ponudila dostop do večje in boljše ponudbe izobraževanja. Tako lahko razvijejo širši, bolj raznolik in v prihodnost usmerjen nabor spretnosti in kompetenc, saj univerze združujejo svoje izkušnje, strokovno znanje in vire ter s tem kombinirajo dopolnjujoče se prednosti, ki niso na voljo v posameznih ustanovah. Takšna zaveznitva so gonilna sila za uravnoteženo kroženje talentov ter zagotavljanje edinstvenih priložnosti študentom, da s kombiniranjem študija v več evropskih državah pridobijo diplomu na visoki ravni z vgrajeno mobilnostjo. Zato moramo nadaljevati te obetavne ukrepe, več univerz spodbuditi, da se pridružijo temu pristopu, ter pokazati koristi za izobraževalce, študente in prihodnje delodajalce.

Načrt za evropsko diplomu, ki jo je uvedlo več zaveznitv evropskih univerz, odpira nove priložnosti za vse visokošolske ustanove, da svojim študentom ponudijo zelo iskano in splošno priznano diplomu, tudi v sektorjih, ki so strateškega pomena za Evropo. Če bom potrjena, bom to delo nadaljevala ter si skupaj z državami članicami, Evropskim parlamentom in deležniki s področja visokošolskega izobraževanja prizadevala za uresničitev evropske diplome na terenu. V enem od dialogov o izvajanju nameravam preučiti, kaj bi lahko zaviralo napredek na tem področju.

Program Erasmus+ že več kot 35 let ljudem omogoča, da sodelujejo v učni mobilnosti ter pridobivajo nove kompetence in spretnosti, kot so empatija, samozavest, odprtost, kritično mišljenje, spoštovanje raznolikosti in aktivno državljanstvo. Prenovljen in okrepljen program Erasmus+ bo spodbujal konkurenčnost in socialno vključevanje ter prispeval k ohranjanju naših demokratičnih vrednot. Glede na navedeno se bom, če bom potrjena, oprla na dosežke programa Erasmus+, da bi predstavila prepričljive argumente za program naslednje generacije. Ambicije so velike. V Draghijevem poročilu je bilo pozvano k „programu Erasmus za vse“, kar se odraža tudi v priporočilu Sveta z naslovom Evropa in mobilnost. Povpraševanje po učni mobilnosti in sodelovanju presega sedanje zmožnosti obstoječega programa. Kot je določeno v političnih usmeritvah, moramo program Erasmus+ okrečiti, tudi za poklicno usposabljanje. Naslednji večletni finančni okvir je priložnost, da naše naložbe v izobraževanje postanejo enostavnejše in učinkovitejše. Zato moramo okrečiti obstoječe ukrepe ter predlagati izboljšave in nadaljnje poenostavitve, da bi držali korak s hitro razvijajočim se svetom ter spodbudili evropsko in mednarodno sodelovanje. Program Erasmus+ ponuja edinstvene možnosti za zблиževanje Evropejcev in Evropejk ter spodbujanje konkurenčnosti, vključevanja, demokratične udeležbe in temeljnih vrednot EU.

Vprašanje Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

9. Kako nameravate glede na to, da je nujno potrebna kultura pripravljenosti EU za soočanje z nastajajočimi grožnjami, ki lahko vplivajo na našo varnost in varnost naše družbe, prispevati h kreptivi zmogljivosti EU, izboljšanju odkrivanja groženj ter hitremu in učinkovitemu usklajenemu odzivanju na krize?

Zaradi vse pogostejših in kompleksnejših podnebnih, družbenih in geopolitičnih izzivov ter izzivov tehnološke varnosti, ki ogrožajo EU, mora EU nujno razviti bolj strateški, celovit in celosten pristop h kriznemu upravljanju.

Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, bom vodila prizadevanja za vzpostavitev strategije EU za na krize pripravljeno Unijo, in sicer na podlagi poročila o civilni in vojaški pripravljenosti EU, ki ga bo predstavil nekdanji finski predsednik Sauli Niinistö.

Cilj je oblikovati močnejšo in boljše pripravljeno Unijo, ki bo temeljila na vsedružbenem, vsevladnem in medsektorskem pristopu k pripravljenosti ter pristopu k pripravljenosti, ki upošteva vse nevarnosti, ter tesnejšem civilno-vojaškem sodelovanju.

Sem spada tudi zagotavljanje potrebnih spretnosti državljanom in državljanom v okviru mojega širšega dela na področju spretnosti in izobraževanja. EU in države članice se morajo pripraviti na celoten spekter kriz in pretresov, ki jih povzroči človek, ali naravnih kriz in pretresov, od varnostnih groženj (tudi hibridnih in vse pogostejše s

kibernetsko razsežnostjo) do nesreč, ki so posledica podnebnih sprememb in degradacije okolja, s posledicami za druge sektorje naše družbe, kot so zdravstvo, socialna oskrba in kmetijstvo.

Če bom potrjena, bom pri teh prizadevanjih sodelovala s komisarjem oziroma komisarko za pripravljenost in krizno upravljanje. Kot izvršna podpredsednica se zavežem, da bom pomagala povezati različna vključena delovna področja. Tesno bom sodelovala z vsemi drugimi komisarji in komisarkami ter državami članicami EU v pravem duhu Ekipe Evropa. Strategija EU za na krize pripravljeno Unijo bo postavila temelje, ki bodo okrepili zmogljivosti Evrope za proaktivno prepoznavanje ranljivosti in njihovo odpravljanje z vajami in testiranjem ter nato za dobro usklajeno in povezano preprečevanje kriz, zoperstavljanje krizam in odzivanje nanje.

Ne začnemo iz nič: EU je že razvila pomembna orodja za preprečevanje in odkrivanje kriz ter usklajeno odzivanje nanje, kot je mehanizem Unije na področju civilne zaščite, in ta orodja bomo še naprej nadgrajevali. Med njimi so tudi strateške zaloge zmogljivosti za odzivanje EU („rescEU“), ki jih je treba ohraniti in dodatno okrepiti.

Gradimo lahko na izkušnjah z obstoječimi sektorskimi orodji in instrumenti za krizno upravljanje, razvitimi na različnih področjih in na različnih ravneh, vključno s civilno in vojaško pripravljenostjo, ter izkušnjah, pridobljenih v preteklih krizah, kot je okrepljen okvir EU za zdravstveno varnost, vzpostavljen po pandemiji COVID-19, ali delo za pripravo zdravstvenih protiukrepov.

EU je v okviru strategije za varnostno unijo sprejela več zakonodajnih in operativnih ukrepov, po zaslugi katerih je EU bolj pripravljena za odzivanje na varnostne grožnje kot pred petimi leti. Komisija bo tesno sodelovala z državami članicami, da bi zagotovila izvajanje nove zakonodaje, ki bo ključna za zagotovitev pripravljenosti na varnostne grožnje in ranljivosti.

Vendar pripravljenost ne more biti več samo stvar vlad in institucij. Glede na kompleksnost groženj brez primere in njihovo medsektorsko naravo bo aktivna udeležba državljanek in državljanov, gospodinjstev in družbenih akterjev na lokalni, regionalni in nacionalni ravni bistvena za krepitev pripravljenosti EU, razvijanje novih zmogljivosti ter hitro in učinkovito operacionalizacijo usklajenega odzivanja na krize. Ključno vlogo imajo lahko nove pobude za razvoj spretnosti in sposobnosti na področju odzivanja na krize, pri katerih sodelujejo socialni partnerji, izobraževalne ustanove in zasebni sektor, da se zagotovi pripravljenost vseh državljanek in državljanov.

Naša sposobnost odzivanja na kibernetične grožnje, grožnje za zdravje ali naravne nesreče je preizkus naše odločnosti in naše solidarnosti. Lahko se pripravimo tako, da ljudem omogočimo pridobitev ustreznih spretnosti, na primer zdravstvenim delavcem, reševalcem, strokovnjakom za kibernetično varnost in logističnim upravljavcem, pri katerih primanjkuje specializiranih spretnosti. Ključno vlogo bo imelo tudi izobraževanje o tveganjih, zlasti za ranljive skupine.

Z nadgrajevanjem in združevanjem obstoječih zmogljivosti bomo okrepili naše predvidevanje, izboljšali naše sisteme zgodnjega opozarjanja in odkrivanja ter analizirali vrzeli v zmogljivostih EU v posameznih sektorjih. Pandemija COVID-19 in vojna proti Ukrajini sta nam pokazali, kako se krize širijo in prenašajo med sektorji zaradi obsežnih medsebojnih povezav in soodvisnosti, zaradi česar so potrebne medsektorske rešitve in usklajevanje, pogosto z notranjo in zunanjo razsežnostjo. Zavezana sem medsektorskemu razumevanju tveganj in spodbujanju njihove predhodne analize. Odločena sem, da bom to uresničila v korist naše družbe ter državljanek in državljanov.

Vprašanja Odbora za pravice žensk in enakost spolov

10. Katere pobude načrtujete za odpravo plačne, karijerne in pokojninske vrzeli med spoloma, odpravo horizontalne segregacije, spodbujanje deklet in žensk, da se odločijo za izobraževanje in kariero na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, ter preprečevanje vseh oblik diskriminacije, da bi lahko Evropa izkoristila vse svoje talente in potencialne? Tveganje revščine ali socialne izključenosti v EU je tudi zaradi vrzeli med spoloma večje pri ženskah kot pri moških. Ženske, ki neformalno skrbijo za vzdrževane sorodnike, morda ne morejo sprejeti formalne zaposlitve in so najbolj izpostavljene tveganju revščine. Kako nameravate v novem okviru, ki obravnava izzive glede delovne sile na področju dolgotrajne oskrbe, izboljšati delovne pogoje, poklicni razvoj in izpopolnjevanje žensk? Kako boste zagotovili, da bo prva strategija za boj proti revščini, ki jo načrtuje ta Komisija, zajela ženske v najbolj negotovem in ranljivem položaju, kot so brezdomke in matere samohranilke?

Enakost je temeljna vrednota EU in načelo, na katerem bo temeljilo vse delo, ki ga bom opravljala v svoji funkciji. Neenakost med spoloma je kršitev temeljnih pravic, pa tudi velika gospodarska ovira, ki celotni Evropi preprečuje, da bi izkoristila ves svoj potencial, kar ima dolgotrajne posledice za našo konkurenčnost in produktivnost.

Več nedavnih ukrepov EU že ima preobrazbeni potencial za izboljšanje življenja žensk in njihove udeležbe v gospodarstvu. Med njimi so zlasti direktive o preglednosti plačil, uravnoteženi zastopnosti spolov v upravnih odborih družb, usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja ter ustreznih minimalnih plačah. Če bom potrjena kot izvršna podpredsednica, bom v tesnem sodelovanju z zadevnimi kolegi in kolegicami v kolegiju zagotovila ustrezno izvajanje teh instrumentov ter po potrebi olajšala prizadevanja držav članic.

Kar zadeva odpravljanje vrzeli med spoloma na trgu dela, kot so plačna vrzel, karierna vrzel, vrzel stopnje delovne aktivnosti in razlike v pokojninah med spoloma, bom s komisarjem oziroma komisarko za enakost tesno sodelovala pri razvoju nove strategije za enakost spolov za obdobje po letu 2025, vključno z našimi konkretnimi ukrepi na tem področju. Pri tem bo ključen tudi nov akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic s svojimi načeli o enakosti spolov, enakih možnostih ter usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja.

Prizadevala si bom za odpravo neuravnotežene zastopnosti spolov in spolnih stereotipov na področju izobraževanja in poklicnih poti. Na primer, v okviru pobude Girls Go Circular se je več kot 47 000 deklet iz vseh držav članic EU že usposabljal na področju digitalnih, podjetniških in zelenih spretnosti. Nadaljevala bom v tej smeri. Poleg tega s programom Erasmus+ podpiramo tudi projekte, ki razvijajo načine za premagovanje ovir, ki dekletom in ženskam preprečujejo tehnološko poklicno pot v sektorju neto ničelne tehnologije in na povezanih področjih. To je bistvenega pomena, saj bodo številne priložnosti, ki jih prinašata zeleni in digitalni prehod, na področju tehniških poklicev, v katerih tradicionalno prevladujejo moški, in ne moremo si privoščiti, da ne bi izkoristili talentov polovice prebivalstva.

Če bom potrjena, bom vidik spola vključila v pobude na področju spretnosti in izobraževanja, ki so v moji pristojnosti. Ustrezno se bom lotila tudi horizontalne segregacije na trgu dela. Ti dejavniki pomembno prispevajo k plačni vrzeli med spoloma. Eden ključnih ciljev strateškega načrta za izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike bo odpravljanje razlik med spoloma v tem izobraževanju. Ustrezne metodologije poučevanja in učenja lahko pri vseh, vključno z dekleti, povečajo motivacijo in zanimanje za izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike ter udeležbo v njem. Izobraževanje učiteljev, ki upošteva različnost spolov, lahko prispeva k premagovanju institucionalnih ovir in spodbujanju širšega dostopa do izobraževanja na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike. Pobude, kot je Girls Go Circular, je mogoče nadalje razvijati s specializiranim usposabljanjem za izobraževalce na teh področjih, omogočanjem dostopa do orodij za poučevanje in mreženja ter povezovanjem izobraževanja in industrije.

Pomembno je, da se pri pripravi strategije EU za boj proti revščini upoštevajo izzivi glede enakosti, tudi enakosti spolov. Za obravnavo položaja najranljivejših oseb, vključno z brezdomci, materami samohranilkami in invalidi, moramo obravnavati temeljne vzroke revščine. V skladu s paradigmo dejavnega vključevanja nameravam obravnavati dejavnike, kot so nezadostni dohodki, vrzeli v dostopu do trga dela ter vrzeli v dostopu do socialnih in bistvenih storitev, kot sta energija in promet. Te vrzeli so pogosto spolno pogojene.

Ukrepi v podporo večji udeležbi žensk na trgu dela bi prispevali tudi k odpravi razlik v pokojninah med spoloma, ki so zlasti odraz neenakosti med spoloma v času delovnega življenja in prerazporeditvene sposobnosti naših sistemov socialnega varstva. Prav tako bi morali še naprej spremljati pokojninske vrzeli in biti še zlasti pozorni na strukturne neenakosti, diskriminacijo in spolno pristranskost pri starostnih pokojninah.

Oskrba je v središču neenakosti med spoloma in osrednji del rešitve.

Priča smo nesorazmernemu bremenu, ki izhaja iz obveznosti oskrbe, kar vpliva na to, ali in kako lahko ženske opravljajo plačano delo. Da bi podprli udeležbo žensk na trgu dela skozi vse življenje, moramo zagotoviti visokokakovostne, cenovno sprejemljive in dostopne storitve oskrbe po vsej EU ter izboljšati položaj tako prejemnikov oskrbe kot tistih, ki zanje skrbijo poklicno ali neformalno. Zato bom nadaljevala in še dodatno okrepila delo v zvezi z izvajanjem evropske strategije oskrbe ter zlasti priporočil Sveta o vzgoji in varstvu predšolskih otrok ter dolgotrajni oskrbi.